

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 99/12
Люксембург, 12 юли 2012 г.

Решение по дело C-602/10
SC Volksbank România SA/Autoritatea Națională pentru Protecția
Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor
Călărași (CJPC)

Съдът уточнява пределите на защитата на потребителите при сключен договор за потребителски кредит

Държава членка може да ограничи събираните от кредитора банкови комисиони

Директивата за потребителските кредити¹ предвижда, че в областите, които тя хармонизира, държавите членки не могат да запазят или да въведат в националното си право различни от установените с нея разпоредби. Независимо от това тя не е пречка за държавите членки да прилагат в съответствие с правото на Съюза разпоредбите от тази директива в области, които не попадат в нейното приложно поле. Държавите членки освен това трябва да гарантират въвеждането на адекватни и ефективни процедури за извънсъдебно разрешаване на потребителските спорове, свързани с потребителските кредити, като използват, когато това е възможно, съществуващите органи. Директивата не се прилага по отношение на договорите за потребителски кредит, които са изпълнявани към момента на влизане в сила на националните мерки за транспониране.

В Румъния директивата е транспонирана във вътрешното право с постановление, влязло в сила на 22 юни 2010 г. То предвижда по-конкретно, че когато е отпуснат кредит, кредиторът може да събира само комисиона за разглеждане на досието, комисиона за администриране на кредита или комисиона за управление на текуща сметка, компенсация в случай на предсрочно погасяване, свързаните със застраховането разходи, наказателни лихви, когато има такива, както и една единствена комисиона за услугите, предоставени по искане на потребителите.

В разглеждания случай, според едно от общите условия на договорите за кредит, сключени между банката Volksbank România и нейните клиенти преди влизането в сила на постановлението, за отпускането на кредита банката може да събира от кредитополучателя равняваща се на 0,2 % от остатъка по кредита „комисиона за риск“, която трябва да се заплаща ежемесечно през целия срок на кредита.

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Călărași (национален орган за защита на потребителите – окръжен комисариат за защита на потребителите в Călărași), който приема, че събирането на тази комисиона не е предвидено в постановлението, налага на Volksbank глоба и допълнителни санкции.

Volksbank изтъква пред Judecătoria Călărași (първоинстанционен съд на Călărași, Румъния), че някои от разпоредбите на постановлението противоречат на директивата. Поради това посочената юрисдикция иска от Съда на ЕС да уточни приложното поле на тази директива.

Съдът се произнася на първо място относно възможността за държавите членки да включат и обезпечени с недвижим имот договори за кредит в приложното поле *ratione*

¹ Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета (ОВ L 133, стр. 66 и поправки ОВ L 207, 2009 г., стр. 14, ОВ L 199, 2010 г., стр. 40 и ОВ L 234, 2011 г., стр. 46). Крайният срок за транспонирането на тази директива е 12 май 2010 г.

materiae на национална мярка за транспониране на директивата, въпреки че тя ги изключва от приложното си поле. Съдът подчертава, че **държавите членки могат**, в съответствие с правото на Съюза, **да прилагат разпоредбите на тази директива в области, които не попадат в нейното приложно поле**. Така те могат да запазят или въведат национални мерки, които отговарят на разпоредбите на тази директива или на някои от тези разпоредби, за договорите, които не попадат в приложното поле **ratione materiae** на директивата, каквито са разглежданите в случая обезпечени с недвижим имот договори за кредит.

На второ място Съдът изследва **включването на такива договори за кредит, които се изпълняват към момента на влизане в сила на националната правна уредба, в приложното поле ratione temporis на тази правна уредба**. Съдът отбелязва, че по принцип държавите членки трябва да определят условията, при които те смятат да разширят националния си режим за транспониране на директивата по отношение на договорите за кредит като разглежданите в случая, които не попадат в областите, за които законодателят на Съюза е искал да въведе хармонизирани разпоредби. Поради това **държавите членки могат да въведат преходна мярка, въз основа на която посочената национална правна уредба да се прилага също и по отношение на договорите, които се изпълняват към деня на влизането ѝ в сила**.

На трето място Съдът приема, че директивата допуска държава членка да **наложи на кредитните институции непредвидени в директивата задължения във връзка с видовете комисиони**, които те могат да събират по договорите за потребителски кредит. Наистина в разглеждания случай нормата в румънското постановление, въвеждаща изчерпателен списък на банковите комисиони, които кредиторът може да събира от потребителите, представлява мярка за защита на потребителите в област, която не е хармонизирана с директивата.

На четвърто място Съдът отговаря на довода на Volksbank, че **в резултат на румънската правна уредба, която забранява на кредитните институции да събират някои банкови комисиони**, потребителските кредити, предлагани от дружества, установени в други държави членки, са по-недостъпни за установените в Румъния клиенти и поради това тя нарушава нормите на Договора относно свободното предоставяне на услуги. В това отношение Съдът уточнява, че правна уредба на държава членка не представлява ограничение по смисъла на Договора, само поради това че другите държави членки прилагат норми, които не са така строги или са икономически по-изгодни за доставчиците на сходни услуги, установени на тяхна територия. Съдът смята освен това, че национална разпоредба като предвидената в румънското право не прави по-малко привлекателен достъпа до пазара и не ограничава истински способността на съответните предприятия да конкурират ефективно традиционно установените в Румъния предприятия.

Накрая Съдът отбелязва, че директивата не е пречка за съществуването на румънската правна уредба, която в областта **на потребителските кредити дава възможност на потребителите да се обръщат направо към орган за защита на потребителите**, който впоследствие може да налага санкции на кредитните институции за нарушаване на националната правна уредба, без да е необходимо преди това да са изчерпани предвидените в националното право процедури за извънсъдебно разрешаване на такива спорове. Съдът отбелязва, че директивата всъщност изисква процедурите за извънсъдебно разрешаване на споровете да бъдат адекватни и ефективни. Следователно държавите членки трябва да определят подробните правила за тези процедури, включително евентуално техния задължителен характер, като същевременно запазят полезното действие на тази директива.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда.

Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106